

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swó bny statok,
A twoj swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Naoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosc da.

Niech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ci khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbste njeđělske łopjeno

Čałožil 1891 Khrjebjanstl farať dr. theol. a fil. Djedrieh Sella.

W Budyščinje

13. dezembra 1936

Baugen

3. njeđžela adwenta.

Mat. 4, 1. 2.

To je adwentske słowo je stareho testamenta. Runje tam namałamy mnohich słowow, kotrež chzedza naž na hodny pschihotowacz, wožebje w knihach profety Isajaja. Pschihotujće pucz tomu Knjesej, čžičže na polach runu šchžežku naschemu Bohu. Wšhitke doły dyrbja žo powyšhecž a wšhitke hory a hórki dyrbja žo ponižecz, a šhtož je šchiwe, dyrbi rune, a šhtož je škropawe, dyrbi hladke bncž. Tam we starym testamencze je wšchczenje, tu w nowym dopjelnenje. Wšchczenje nam njeje njewažne. Wot njeho pada mite šwětko na dopjelnenje. To je čžaž džěczatitwa. Tón njechamy parowacz. Hodny ža na njón dopomnimy kaž knadz hewať ženje w běhu žyrkwinskeho leta. Naž se žwojim kusom wobdawa. Runje hodny pntnjemy, kať khudzi nětk žmy jako dorosczeni, a kať bohaczi běčmy jako džěczi. Tehdom naž starschej wobdarishtej. A kať, a hišcže wjele bohatscho naž čžłowške džěczi njebjeski Wótcžez wobdari. W adwentskim čžažu pschihotujemy žo na wulke potajnistwo Božej žlužby. Čžimny to je wšchej khutnosczu a se wšchej wjekełosczu. Adwentske słowa žu khutne a troschtne. Woboje nadeńdžemy w našim tekscze: 1. Khutnoscz a 2. wjekele.

1. Hlaj, tón džěń pschidže, kiž budže palicz jako pěž. Wohen, kiž je hewať spomožny, móže tola sanicžazy bncž. Esmy čžitali wo wotpalenju žlawneho Londonskeho kristaloweho palašta. Šchłoda je jara wulka. Wohen je milionj a sažo milionj póžreť, a to sa někotre hodžiny. Kajki žalostny napohlad drje je tute njesbože posčicžilo! Luby čžitarjo, žny wšcže hižom se žwědkom byť sahubjazehe wohnja. Wječor, hdnž je hewať čžma, hdnž daloko a wšcheroťo nicžo njewidžisč, je to woprawdže traschaze. To je dāmonisťa žwětklina. Esu tajny, kotřiz žebi něšto na to wjedža, so jich to dale njemoli.

Wot Romškeho khěžora Nerao žo powjeda, so je harfu hrajo na wohen hladat, kotrež drje běšche žam sačozicž dať. Ale wnu žu na šchescžanow žunpli a lud pschecžiwio šchescžanam naschczuwali. To dyrbi šnamjo žylneje dušche bncž, hdnž móže čžłowjek i měrom do wohnja hladacz. Mōhli to tupoicž mjenowacz, dokelž tež najwjetšche njesbože žadny sacžisčez na čžłowjeka wjazny nječžini. Tu njeje žane sadžerženje. Tajki čžłowjek, kotryž žo psched nicžim njestroži, móže tež do wěczneho štaženja bēžecz. Ludžo spytaja wohen samjesowacz. To rēka: wo twarjenje, kotrež žo runje pali, je žo štaťo. Wo wohen nježmē dale pschimacz, so žo njeby žyła wjeť spalika. Njeje tež w duchownym podobnje? W Ruškej žo pali. Tež w Šchpaniskej je wohen wudryť, kotrež hacž dotal nježku šchschecz mōhli. W druhich krajach žu plomjenja wužapnyťe, ale tam njeje wjetšcheje šchłody nastalo. Mōžemy žo dha džiwacz, so chzedža tutón wohen wobmjesowacz? Tu njeńdže wo stare twarjenje, ale wo nježmjertne čžłowške dušche. A hdnž nam to hižom bliško dže, so dyrbja čžłowjekojo druhdy čžisčže njewinowacz žwoje žiwjenje wostajicž, dha je to hišcže wjele šrudnišcho, haj to je woprawdže k sadwēlowanju, so budža na tym dnju wšchitzy sazperjo a bjesbōžni žłoma, a so tón pschichodny džěń jich sapali, a njebudže jim ani łorjeń ani hałosu wostajicž. Dha mōžemy jenož prožnyč: Knjesje, njekhodž do žuda se žwojimi wotrocžkami; pschetož žadny žiwny njeje prawny psched tobu. Ale nětk je adwentski čžaž. Nětk chze sažo tón prawny a pomoznik k žwojemu ludu pschicž. Wón njeje žadny mjehki žudnik. Ty pschidžesč k žwětkom žudu tych njepokutnych dla, se žohnowanjom k ludu, kiž jeho ducha ma. Wón ma žwoj wējerny łopacz w ruzny a budže žwoje huno wucžisčicž a žwoju pschēnzju do brōžnje šhromadžicž, te pluwny pať i njewuhažniwym wohenjom spalicž. Sazperjo a bjesbōžni budža lohžny namałani. Tež twjerde wēžny žo psches mōžny wohen šeshibuja a knicžomne

ščinja, bloma pať so wohnju na žane waschnje pschecziwjecz njemóže. Njeje to Pětr na duchowne se ščehowazymi blowami naložil: Čzať je, so so bud spoczina wot Božeho doma. Hdnj pať so wot naš spoczina, kajki dha tónz budže s tymi, kiž Božemu ewangeliju njewěrja? A hdnj tón prawy lědom šđeržany budže, hdže dže so tón bjesbóžny a hrěšnik pokušacj? To so křutne swuki. Te klincza tež w adventce. Wšchak tež pschezo sažo Janowe wołanje w tutym čažu křšćimny: Čžincze pokutu, pschetož njebjeske kralestwo je so pschibližalo. Ale advent so wošnamjenja

2. psches wježele. Wam pať, kiž so mojeho mjena božicze, budže klónzo teje prawdoščje šhadžecj a sbože pod jeho křhidlami. Troščtujcze, troščtujcze mój lud, praji wasch Boh; rěčcze s Jerusalemom wutrobnje a předuycze jej, so jej na wójna tónz ma, dokelž jejna ščicj je wodata. Čžlowječ njeje podarmo bohobožny. Esu drje tajzy, a tute mēnjenje bē w pošlednich lětdžekattach daloko rosščerjene, kotřiz bohobožscj sa njeplódnju dđerža. Žim so šda, so čžlowječ nicžo wot njeje nima. Wjele bóle po jich šdacžu čžlowječa dele nježe. Žemu sadžeta, so do předka nješčiindže. Žane poštu nječžini, ale s nim pschezo bóle wrócžo dže. Bohobožscj jeho tórneho čžini. Žemu wšchu mój wošnje, tať so šwoje město wobkřowacz njemóže. Šdacze sa taťke mēnjenje rěčži. Žiwjenje je tež dženša, tať je to pschezo bylo, wojowanje. Kóždy wojuje najpředny šam sa so, tehodla špyta druhého podkročicj. Kóždy je šebi šam najbližšchi. To hacj k wštemu štopjeńku we wšchitkich čžachach płaczi. Ale dha je naš nazionalne šazialismus wučzil, so přjedny lěpscheho jenotliwža powšchitkowne lěpsche pschindže. Sa to džemy žemu džakowni bycz. Wěmy, so je to ššescžanška šadžada. A čžehodla naš to ššescžanstwo a nětk tež nationalištske šibanje wučžitej? Tehodla, dokelž dnrbjało to njeplódnje a křicžomne bycz? Ně, to je to najwuspěšnišche a najplódnishe. Dobrotu čžinicz dań nježe. Swjerschny čžlowječ nješrosumi, so so wobohaczimny, hdnj dobrotu čžinimny. Runje tať sa tym nješchindže, so bohobožscj plódn nježe. To njech naš adventski a hódowny čžaz wučžitej. Wam budže klónzo teje prawdoščje šhadžecj. Šklónzo je tež wulki wohen, ale tať špomóžny! Nam šwětlo dawa a naš wobřewa, nam žiwjenje šmóžnosčži. Njeje to naš křes Šbóžnik, tón kral adventa, klónzo teje prawdoščje?

Wón pomha temu s hnady, kiž ponižny tu je,
Sa hordoh' nima radny, mšdu šlu tón doštanje;
Šchtóž šprawna dušcha je, šchtóž Bohu da so wodžicj,
Čže Bože pučze šhodžicj, hlaj k temu Křystuž dže!
Šamjeń.

Wendelin,

abo tať je so wuřadženemu, wot maczerje wopuščženemu
džicžu šejšto.

Symny našymski wichor na pošmurjenym dnju w měřazu oktobrje lěta 1607 psches hona šahadža, žolte kopjena se šchtomow torha a konjomaj šadžewa, kotrejž wós pošola s Kralewiz čžehnjetaj. Šchud pod pažu pošol pódla šwojeho wošakrocži a ma jenož jene na šwojich myšlach, tať derje budže we hospodže a tať šchwarnje budže žemu šchleńza čžopleho napoja hojicj. S taťkich myšlow jeho jažne blawkanje přyčžka wutorhnje; muž pomatem hlówu šběhnje a žyly křuch psched šobu šwojeho přa widži šchčowkajo pať do předka, pať do pošledka škakacz. — Šrudne płakanje a žaloscženje k wušchomaj šormanja klinczi, hdnj přny šhwilu šarowacz pschestanje.

Pošol so šhraba a na měřtno pošhwata, hdžež poš tať šahadža. Tam do pscherowa pschi drósy dele šupi, hdžež do čžewjenych a s poštocžanym wobrubom wobšchitnych čžundrow šawite brēmješcho leži, a we nim džecžatko, kotrejž płacžizy šwojej rucžzy na njeho wupšchestrěwa. Tajka namakanka je: ho jara nješwježeli, ale šhto šej dže; ležo woštajicj taťke njebožatko tola tež njemóže. Někotre šłowa do šwojeje brody bórbotajo, žaloscžaze brēmješcho šběhnje a s nim sa šwojim wošom šhwata.

Wječzor so našhila, jako wós přenje domy w Kralewizach dozpěje. Pošol šwojimaj konjomaj šamymaj hič da; wonaj hižo dom a konjeńz namakataj, a wotrocžk jeju wupšchehnje a wobštara. Wón šam pať so wot drohi na prawo winje, na pučžil, kotřiz do tworu wjeřneho šchołty wjedže. Doma drje je, ale tež wón ani najmjenje wo namakanžy šormanu woššewjeny njeje; s žylej šchiju mašny namakanž pocžina wrěšchecj, tať by mašo pschecželne šłowa šrosumjať, s kotřymiz bu witany. — Žaloscženje, džescža wobštaru hošpošu šchołty, kiž bēšche hižo wjele lět s wudowžom, šem pschiwabi, — a wšchitzy w gmejnje wjedžachu, so ma ta štara w domje šholowy. — Wona so na płakaze džecžo pošhili, so dokladnje wobhlada a po křótkim je se šwojim šudom hotowa: „Žyganške džecžo, pošhanške džecžo je hólz a nicžo druge! Žadny ššescžijanški čžlowječ nima taťkeje čžemneje kože a taťkich čžornych wložow! A potom te čžundry, do kotřychž je šawaleny!“ — Tajke čžundry je wona jenož pola žyganow, a wokoło dundazeho luda widžala. Nješbože taťke džecžo na wjeř pschijnješe, to je jejne křute pschewědčjenje.

Šnydom na druhim dnju šchołta „pošanšeho hólza“ — šinať hošpoša šchołty njewitany pschiroštk gmejny njemjenuje — šhudemu ššezkarje, kiž měješche šam šštwu pošnu džecži, pschepoda, so by jo na gmejnske ššlóstny woczahnył, kņjesa duchowneho pať prošesche, džecžo w šwjatej ššchčenizy do kłina ššescžijanškeje žyřkwje pschijecj; pschetož namakany hólčč je bjes dwěla wot pošhanšewe maczerje, wot žyganke, porodženy a hišchče nješšchčeny. To tež wyšokodostojny kņjes čžini, a dokelž ničto njewě, tať džecžo rěka, wono w šwjatej ššchčenizy mjeno „Wendelin“ došta a to po tym dnju, hdžež bu namakane, a kiž ma w Protřzy mjeno „Wendelin“, mjenujžy džeń 28. oktobra.

Lěta so minu. S mašeho „pošanšeho, žyganšeho hólza“ je šchwarny, rjany pašol narostł, šchwižny a žiweho ducha. Ke kowarje šu jeho do wučžby dali a bórny jeho mišchtr došhwalicj njemóže, pschetož we wšchěch wězach pschištojnny a wuštojnny, pyta pomhacz, hdžež jenož móže, a je štajnje wjeřšeky a šwólniwy. Kowar — we wšny widžany muž — so njekomdži, wšchudže powjedacz, taťki šchwarny pašol je Wendelin, tutón šazpjenny „žyganški, pošhanški hólz“.

Sažo je meja pschischla; wjeřni hólzy šu móžnu meju štajili a Wendelin je šwěru šobu pomhať. Na wječzor dnrbja reje bycz wokoło wupšcheneje meje; šti reje wokoło žerdže s tej, kotrejž šy dobrny. Štruchliwy je Wendelin Rušu, džowku šwojeho mišchtra, wo reje prošnył; wona je žemu je pschilubila, a pschi tom štaj so jejnej woczzi šabkšchčžitej, tať so mohł pašol šbožowny wyštacj. Mišy a lubošny so wječzor na šemju pušchčza; šwězy so šwěčza, herzy šapiščaju. Wendelin ške, čžemne woczzi druhich njepytnje, jako pošny pocžinaju do rnyłow šupacz. Tuž nadobo Šandrij, šyn forczmarja, do Rušny hrubje štorcži; nimale by padnyła, njeby-li ju Wendelin šđeržak. Pašolať na so woczzi wuwalitaj: „Pošanški hólčče, njecžestny...!“ Šandrij šaruje. — Kaž by još s ššchudom pražnył, tať Wendelina šłowo trječhi. — Šudžba so we-

njemërje pšchetornje. Woſoko forczmarjoweho byna ƒo wjeſni hólzy ſeſtupaju. — Roſſchczepjeſza je we woſomiknje-
nju tu mjes ſaſydlenny mi wjeſny mi hólzami a zuſym nama-
kaſom. Woſt jeho boſa holzu precz ſtorhnu. Tuž Wendelin
do nich puſa. A hnydom ƒo wſchitzy na njeho wala...

S haru naſtróženi burja a rjemjeſlniſzy, koſſiž w forczmie
ſedza, won pſchiczerja a ƒo bijaznyh puſazyh roſdžela. — Do
nozy a czemnoty lutki Wendelin kroczji.

Tydzjenje ƒu ƒo minyſte. Sa „póhanskim hólzom“ njem-
jachu woſt tamneho njeſbožowneho mejskeho wjeczora žaneho
ſlěda. Měrnje Ruſa ƒwoje ſwucžene džělo w ſtarſchijſkim do-
mje džěi wote dnja wobſtara; ſchtož čžini, to čžini bjes wje-
ſela. Doſho hižo běſche wona Wendelina rad widžila, tola
nětko haſle, hdyž bě woſt njeje woteſchol, wjedžeſche, kaſt dobra
bě jemu byla. Hólzy ſa njei khodžachu, ſo bychu ſebi ju wſali,
tola wona žaneho njerodžeſche, ale jeneho po druhim woſpo-
taſa.

S měžazow budže lěto a potom hiſchče druhe pſchindže.
W kraju ſtraſchna, doſha wójna ſaſhadza; do njeje je tež ně-
tko ſchwediſki kral ſapſchimnyl. Druhdy tež tu a tam do ſa-
njeſeneje wſy powjeſč wo wójnje pſchindže, ale ſa to ničto
dale ſajmanja nima, ſchto ƒo w ƒwěcže ſtawa, kaſt tam měſta
a wſy pala a zyſe kraje ſaniczeja a wupuſčjeja. Raſ paſ ƒo
ſtraſchna powjeſč ſjewi, kotraž kaſt njewjedrjeſchko ſ jaſnyh
njebjes do mērneje wſy dny: Schwjeda ƒo hotuje, pſches kraj
čzahnyč. Hdyž ludžo hewaſ wo žadławoſčach a hroinočach
tuteje njekraſneje wójny, kotraž je 30 lět traſa, ƒlyſchachu, ƒo
ſ tym ſmērowachu, ſo ƒo wſchitko daloſo woſt nich ſtawa, a
ſchto dha by čžnyl Schwjeda pola nich pytač.

Taſ na luboſnym dnju w juniju wjeſna droha ſahrma
pod honjenjom čžežkeho konja. — Bě to pachol wjeſneho po-
koſa, kiž wjeſ ſe wſchém móžnym, ſchtož ƒo trjebaſche, jaſtar-
waſche. We Wonezacy, taſ wón woſaſche, čžerwjenny kapon po
ſchach domow ſtaſa, zyſa wjeſ ƒo pali; wjeſny poſol je woſt
Schwjedow ſabity a jeho wós wurubjenny. Runje ſ jenny kon-
njom ƒym čženyſ, ale ſa mnu Schwjedojo čžahnu.

Woſanje, ſchkrěčenje, žaloſčenje, ſkiwjenje, ſakliwanje
po zyſej wſy! S khlěwow a hrodžow ƒo ſkót won torha, ale
hdyž ſ nim taſ ſpěſhnje? — Podomk, loža, poſleſchčja ƒo na
wós mjetaja; druſy ſažo wſchitko ſtejo a ležo woſtaja a je
ſtrachom wuběhnu. — W zyſym tym dnyrdomdeju jenož jedny
pytnje, ſo patrouilla Schwjedow do wſy jěcha. S zyrkwineje
wěže, hdyž ſwonny wižaja, je duchowny to wobkedžbowal, a
wón hiſchče wjazny widži. S woſna přenjejo domu pſchi ſpo-
čatku wſy ƒo ſakuri a ſapraſnje. Jedny ſ konjow ƒo ſběhnje
a jěſdny ƒo ſe hdyſa njebohi na ſemju kul. Druſy ƒwoje ko-
nje naſad ſtorhnu, ƒo wróčza a maju ƒo ſ prócha. Duchowny
hiſchče dale hlada a bórny ſ ƒwojemu jaſtróženju wobkedžbu-
je, ſo ſ jeneje ſ dolinow zyſa ſchwadrona jěſdnyh wujěcha.
Jaſnje ƒlónzo na želeſnyh kabatach a helmach blyſkože.

Přjedny hač ƒo ludžo we wſy dohladaju, ƒu Schwjedojo
wóžjedza mjes nimi. S piſtoliju w prawizy rytmiſchtr na
ludži, ſe ſtróželemi ſproſtnjennyh, hrima: Jedny ſ moſich wo-
jaſow je ſaſſelenny, a nětko dnyrbi jaſo poſkloſtanje zyſa wjeſ
ƒo palicž. — Skradny blyſchčž ƒo we wočžomaj rytmiſchtra
blyſchčži.

„Wendelin to je, naſch Wendelin...“ naras žónſki hólž
jaſchicžja.

„Haſ, to ja ƒym“, ſe ƒurownym ƒměchom jěchaſ w žele-
ſnym kabacže rjeſnje; „ja, „tón póhanski hólž“, kotremuž je
ƒo ſtyſkaſo ſa tymi, koſſiž ƒu jeho pſchěd dwěmaj lětomaj we
jenej mejskej nozy taſ ſchkrěli a hanili.“ — Nadobo mloda

žónſka na ƒwojimaj kolenjomaj w próſche pſchěd konjom ryt-
miſchtra leži.

„Měj hnadu, Wendelino! Esmil ƒo na tej wjeſzy, kotraž
je něhdy twoja domiſna byla a je moja hiſchče džěſa!
Esmil ƒo teje luboſče dla, kotruž hiſchče džěſa ſ tebi we
ƒwojej wutrobje noſchu.“

Se ƒwojeho konja rytmiſchtr ſkoczi a Ruſu ſ ſebi ſběhnje.
Jeju wočzi ƒo do ƒo ponuritej a wutroba jěcharja počžina pod
želeſnym kabatom ſpěſchniſcho puſotacž; wotemrjeſa tež we
nim luboſčž ſ tutej holzy njeje. Eſwojej želeſnej ruſawizy
ƒo wuſlecže, ƒwoju prawizu na Ruſyne ramjo poſožiwſchi čži-
ſche ſ njei ſchepny: „Dla Twojeje luboſče ſe mni, temu „pó-
hanskemu hólžej“, njech ƒo Twojej wſy hnada ſpožčži, njech
je pſchepuſchčžena; ja jažo pſchindu, hdyž je wiſcheho wojou a-
nja lónz, a potom ſebi Tebje ſa mandželſku woſmu.“

Wendelin na konja ſkoczi, ruſu ſběhnje a ſa nim jeho
kěraſerojo w želeſu ſchčžercža.

Wróčzil ƒo Wendelin ženje wjazny njeje. Pola měſta
Lützen je na čžole ƒwojeje ſchwadrony padnyl, na tym ƒamnym
bitwiſchčžu, hdyž tež je ſchwediſki kral Guſtav Adolf džěi 16.
novembra w l. 1632 ƒwoje žiwjenje wudnyčal, hdyž běſche
wón do ſižycžilětneje wójny čžahnyl, ſo by naſchu ewangelſku
zyrkej woſt ſahubjenja wumohl. Na tutym bitwiſchčžu je
zyrkwička natwarjena, kotraž na wopor Guſtaw Adolfa do-
pomina.

Zyrkej a ſtat.

W Južnej Afrizy, w měſcže Pietermoritzburg, poſwjećž-
chu nowu němſku ewangelſku zyrkej. Konſul Strahl wupraji
pſchi tym w ƒwojej řečži ſbožopſchecža němſkeje wyſchnoſče.

Pſchecžiwu bolſchewiſmej: Saſtupjerjo němſkich ewan-
gelſkich zyrkwjow w Awſtriſkej, Južnej Eſlowaſkej, Rumun-
ſkej, Čžeſkej, Morawſkej a Schleſyſkej ƒu jenohlóžnje woſje-
wienie wobſamkli a woſjewili, w kotrymž ƒo dorajnje ſtupja
na ſtronu tych, kiž pſchecžiwu bolſchewiſmej wojuja. Woſt
wuprajichu pſchěžwědcžjenje, ſo je runje ewangelſka zyrkej po-
woſana, woſebje tu ƒobu woſowacž. — Kaſ mohł a ƒměł po-
tajkim ſchto, kiž pſchecžiwu bolſchewiſmej je, pſchecžiwu ewan-
gelſkej zyrkwi byčž!

Se Eſerbow a ſ daloſa.

Poſwjećžjenje zyrkwje. So ƒu nowu zyrkej w Seifhen-
nersdorſje poſwjećžili, ƒym tu hižo naſpomnili. Džěſa čže-
ny tu to a tamne dodacž wo tutym ƒwjedženju. Je tutón
tola we wſchelakim naſtupanju wuſnamny ƒwjedžen nětkle we
naſchim čžaſu, w kotrymž w krajach ſ ranju a ſ wjeczoru
Bože domy torhaju a pala, a w kotrymž ƒu ſ tajkich abo ſ dru-
hich pſchicžin a myſlow w jenotliwych krajach pſchecžiwu
zyrkwi. — Žadny bě to potajkim ƒwjedžen, kotryž tam w Seif-
hennersdorſje njedželu 1. adventa ƒwjecžachu, a wjeſoſy a
džakny! Bě tola tamna nóz 23. mērza 1935 ſa zyſu woſadu,
haj Lužizy taſ naſtróžaza byla! Hač na murje ſpali ƒo wul-
ki rjany Boži dom! S wulkej woporniwoſčžu bě woſada ſebi
nowy twariſa a ſchecžijanska luboſčž krajnozyrkwiſkich wo-
ſadow bě ƒobu twariſa. A taſ tam nětk ſteji nowa, wulka,
rjana zyrkej we Lužizy. S woržla, ſ betona a ſ drjewa ſtwa-
riſu ju wſcho, ſchtož trjebachu, je ſ tukrajneho brane. Woſtaſ
a dupa ſtej ſe ſkorpinačžnateho wapnowza — Muſchelkaſ —,
lubje a lawki ƒu ſ Lužiſkeje kojny. Wnyſoki kſchij je jenicžka
pycha woſtaſniſchčža. Wſcho w Božim domje wabi čže ſ nut-
noſčži. — Wjeczor do ƒwjedženja ſhromadžji ƒo woſada we
wjeczornej nutrnoſčži w rumje, kotryž bě jej naſhwilny Boži

dom; bě to prósdna sala fabriki. Tež nasajtra řo wořada najprjedy tam seńdže, řo by řo džakna rosřohnowala ř tutym městnom. Wot tam czechajesche psches wjeř ř nowemu Božemu domej, psched kotrymž twarz doma architekt Schiffner-Zitawski wořadnemu duchownemu řbožopschejo klucže pschepoda. W mjenje trojenicžkeho Boha wotamknj tutón, řiž bě, řaž wořada, wřcho, řchtož móžne, řa tutón twar cžinicž, durje, a wořada džěšche přeni ras řemřchi do tuteho noweho Božeho doma. Wořadni řastupjerjo položichu a řtajichu na woltař Knjesowe řwjate knihi a řudobja. Superintendent lic. Better-Zitawski pořwjeczi nowy Boži dom; wón bě tam řam přjedy ř wořadnym duchownym byl. Mjes druhim wupraji wón, řo bu wořada ř wohnjom wořebje pod řřchiž wjedžena. Nowy Boži dom je pomnik řylneje wěry, kotraž horn pscheřadža a kotraž fruta řteji ř zyrkwi a ř domisnje. Džak řluřha wřchěm, řiž řu řo řobu prózowali a řiž řu řobu džěkali. S Božim řłowom a ř modlitwu řwjecžesche wón nowy twar po lutherřku řa Boži dom, pschepodawajo jeho woltař, jeho dupu, jeho řlětku, jeho piřchczele a wřcho do řluřžby Božje. Móžnje řaklincža džakny řěrluřř řwjedžeńřseje wořady. řastupjer krajnozřrkwinřskeho wubjerka, řarať dr. Richter, pořstrowi na to wořadu a Boži dom, kotrehož mjeno řudže něřt „Řřhižna zyrkej“. S řudžbu řlawneho řudžbnika Jana Sebastianiana Bacha, kotraž bě wječřor do wulkeho wohnja řaklincžala, řaklincžachu na to nowe piřchczele, kotrež je miřchtr řchuster-Zitawski twariť. W řwjedžeńřkim přědowanju wo řłowje: „Řaj, řěta Boža mjes cžłowjeřami!“ pořata woř řdny duchowny Richter na to, řak bu wořadže w dořhim cžajřu cžakanja teř řnadny řum měřtno, na kotrymž je Bohu řluřžila. Boža řěta řže wřchudžom byčž, teř we wřchědnym dnju. We Božim domje poř dyrbi wořada po wřchědnym džěle řhladowacž ř Bohu wěčřnemu, kotryž řylnořčž a wjeřelocřč dawa řa wřchitko džělo. Na tym je, řo ty řtejiř řa řo cžłowjeř Němřseje a řa řo cžłowjeř řřchescžijaniřseje wěry ř wjedniřkej a řo ř nim wojujesč pschecžiwu njeřpschecželej Boha a njeřcheje duřche. „Řěta Boža“ je byla wot dawna domisna, w kotrež bě duřcha němřřkeho cžłowjeřa doma. — řwón pschewiwařche a wořada řpěwařche přeni řrócž Knjesowu modlitwu we řwojim nowym Božim domje. — Tutu řwjedžeńřku Božu řluřžbu njeřapomni wořada řenje, řaž řenje njeřapomni Božu řluřžbu po řamnej řnyřknej nořy wulkeho wohnja. Džakna řwjeczi něřt řwoje Bože řluřžby na měřtnje, kotrež je řař dořtojnje wuhotowane a na kotrymž tutón řwjedžeńřřki džěř 1. adventa pořpořdnju do řwjeczi ř řjany řonzertom, w kotrymž řo wořebje piřchczele ře řwojim řjany řnyřkom řjewiřhu. — Njeř tutón nowy řužijki Boži dom wabi wřchudžom wřchěč wořadnyč, řwěru a nutřnje řluřžicž Bohu w jeho řwjatniřy a ře řłowom a ře řkutkom řtacz doma a w řiwjenju hewať řa Knjesowu zyrkej. Ni-cžo njeřđel wořadnyč ani mjes řobu ani wot Božeho doma ani wot Knjesoweje zyrkwe. Řajka je to njeřluba a řrudna a řřkódna wěř, řdnž řu řwójřni we rořkorje a jedny pschecžiwu druhemu, a řu tola řtawy jeneho řyřka, řwójřny! Řunje řajki řrudny wobras to, řdnž řu wořadni mjes řobu řnjepřchecželeni, a řdnž řu pschecžiwu wořadže a zyrkwi; woni džě řu tola wřchitřy řtawy tuteho jeneho řyřka wořada, zyrkej, a ma-řa wřchitřy jenak nadawť a prawo řa zyrkej a wořadu byčž a řtacz! řo by nowe zyrkwine řěto ř hodownym řwjedženjom řubocřče we wřchěč wořadach řajku řubocřč řbudžilo a řakorjenilo!

Auto. Ale wořebity auto. řon dari řwěry pschecžel Knjesoweho řraleřtwa we wořadže Melbourne řwojeje wořadže, kotraž je Němřřkej řvangelřkej zyrkwi pschřřamknjena. Wón řže, řo by řožo bylo a móžno bylo, wřchě rořpřřchene řtawy řara rořležaneje wořady řařtaracz. S tym ma řo wořadne a zyrkwinske řiwjenje we wořadže a řwójřje wobohaczicž a řylnicž.

Danřka je řwjecžila 400řtny řeřormaziřřki jubilej. řlowna řwjatocžnořčž bě na řlownym měřcže Řopenhagen. řřchiř tutym jubileju bě teř němřřka lutherřka zyrkej řastupjena. řohorunja bě tam wjele druhich řastupjerjow lutherřřich zyrkwjow, řetiřřki arcybřřřkop řrünberg, řřwediřřki břřřkop Řohde, norwegiřřki břřřkop řunde, řřiřřki břřřkop Řahamagi, řřniřřki břřřkop řonsdorřř. Mjes němřřřimi řastupjerjemi běřřchaj břřřkop D. Marahrens a poř. řtange.

Bibliřřki pořčjniť.

3. njeřđela adventa, 13. hodownika: ... řhda njeřtwjerđř tvojju wutřobu a njeřatř tvojju řuku pschecžiwu tvojemu řhudemu řratřej. ř. řóřř. 15, 7. — řbudž řeř morwe řřchescžaniřtwa ř jeho řpanja řhrobkeho, řwoju řhwalbu piřchescžerař wřchudžom psches nařř řud a řraj. ř. 6, 2. — řatth. 11, 2—10. — řej. 42, 1—4.

řondžela, 14. hodownika: Řotřř ře řylami rořřřwaju, cži řudža ř wjeřelocřčju řnjecž. Woni tam a řem řhodža, a rořřřwaju ř pořczom drohe řymjo; ale pořtom pschřřřdu woni ř wjeřelocřčju a nořřha řwoje řnopny. řřalm 126, 5—6. — ř. 36, 6. — řřalm 147. — řjewj. řana 22, 1—12.

řutoru, 15. hodownika: řa řym řim dať tu řrařnořčž, řotřř ty ři mi dať řy. řana 17, 22. — ř. 14, 6. — ř. řana 3, 13—24. — řjewj. řana 22, 13—21.

řsřjedu, 16. hodownika: Njeřpuřřchcžejcže řo na wjeřchow abo na cžłowřřke džěczi; woni wřřať pořhacz niemóřža. řřalm 146, 3. — ř. 7, 6. — ř. řan. 4, 1—11. — řej. 31, 1—9.

řřtwóřřk, 17. hodownika: Wot najmjeniřřkeho řudže řiř tyřřaz, a wot mólicžkeho móřny řud řo narodžicž. řa, řon Knjes, řžu to we řwojim cžajřu nahle řčřinicž. řej. 60, 22. — ř. 27, 6. — ř. řan. 4, 12—21. — řej. 31, 10—20.

řřatř, 18. hodownika: řon Knjes řakhowa duřche řwojich řwjatnyč. řřalm 97, 10. — ř. 441, 3. — ř. řan. 5, 1—12. — řej. 31, 21—30.

řsobotu, 19. hodownika: Řnježe, pořběřř na nař řwěřko řwojeho woblicža. řřalm 4, 7. — ř. řan 5, 13—21. — ř. řóřř. 18, 15—19. — řřchřřđž, řesu, řuby řbóžniřko, cži wotewřeja wřota řo. řřh, poř ře řwojeje řiřocřču a řjew nam řwoju dobřotu. řwój řwjaty řuř njeř dowjedže nař do wěčřneje řbóžnořčče. řudž řebi řamemu cžejčž, řhwalba řam a řu! ř. 8, 5.

řiwowanje.

Řni ř. ř. w ř. Wulki džak! řiřřhu řam teř řiřchcže řam.

Ř. ř. ř. w ř. Džakuju řo řara a nařřřhu řři teř řa řiřchcže.

řa 4. advent: ř... ř w ř. — řa řodny (dyřbi 21. 12. rano w řudnyřřiniře byčž!): ř. w ř. — řa řowe řěto (dyřbi 28. 12. rano w řudnyřřiniře byčž): ř. w ř.